

Omkars Shikshan Prasarak Mandal

Arts, Commerce and Science College, Gadhinglaj

Department of Political Science

Class: B.A. II

Semester: III

Subject: Political Science

Paper No: IV (4)

Paper Name: Indian Political Thought DSC-D8

१. राज्याच्या स्वरूपाचा 'सप्तांग सिंधूत' ..... यांनी मांडला आहे.

अ) कौटिल्य   ब) शुक्राचार्य   क) व्यास   ड) सम्राट अशोक

२. महात्मा जोतीराव फुले यांनी ..... साली सत्यशोधक समाजाची स्थापना केली.

अ) १९७३   ब) १७७३   क) १८७३   ड) यापैकी नाही

३. 'राईज ऑफ मराठा पॉवर' (मराठी सत्तेचा उदय) या ग्रंथाचे लेखक ..... हे आहेत.

अ) महात्मा गांधी   ब) लोकमान्य टिळक   क) महात्मा फुले   ड) न्यायमुर्ती रानडे

४. कौटिल्याने ..... शासनपध्तीचा पुरस्कार केला.

अ) हुकूमशाही   ब) राजेशाही   क) लोकशाही   ड) महाजनशाही

५. 'राईट्स ऑफ मॅन' (मानवी हक्क) या ग्रंथाने ..... यांना प्रभावित केले.

अ) महात्मा फुले   ब) डॉ. आंबेडकर   क) न्यायमुर्ती रानडे   ड) लोकमान्य टिळक

६. .... यांनी हिंदी अर्थशास्त्राचा पाया घातला.

अ) पंडीत नेहरू   ब) न्यायमुर्ती रानडे   क) महात्मा गांधी   ड) लोकमान्य टिळक

७. महादेव गोविंद रानडे हे ..... विचारवंत होते.

अ) क्रांतीकारी   ब) नेमस्तवादी   क) जहालवादी   ड) साम्यवादी

८. मंडल सिंधूतात कौटिल्याने मध्यवर्ती प्रमुख राज्याला ..... असे म्हंटले आहे.

अ) आक्रंद राज्य   ब) अरी राज्य   क) विजिगिषू राज्य   ड) मित्र राज्य

९. .... यांना सयाजीराव गायकवाड यांनी 'हिंदूस्थानचे बुकर टी वॉशिंग्टन' म्हणून गौरविले होते.

अ) लोकमान्य टिळक   ब) न्यायमुर्ती रानडे   क) महात्मा फुले   ड) यापैकी नाही

११. न्यायमुर्ती रानडेंनी ..... ही सामाजिक सुधारणेची पध्ती सांगितली नाही.

अ) पारंपारीक पध्दत   ब) विवेक पध्दत   क) कायदा पध्दत   ड) जहाल पध्दत

१२. संधी, विग्रह, आसन, यान, संश्रय व व्दैदिभाव ही सहा धोरणे कौटिल्याने ..... धोरणाबाबत स्वीकारली आहेत.

अ) न्याय   ब) परराष्ट्र   क) सप्तांग   ड) यापैकी नाही

१३. .... यांच्या मते, सार्वजनिक सत्यधर्म म्हणजे, 'भारतीय लोकशाही क्रांतीची मुलभूत तत्वे स्पष्ट करणारा जाहिरनामा' होय.

अ) लोकमान्य टिळक   ब) महात्मा फुले   क) न्यायमुर्ती रानडे   ड) पंडीत नेहरू

१४. .... यांनी भारताचे दारीद्रय दुर करण्याचे उपाय सुचविले.

अ) न्यायमुर्ती रानडे   ब) कौटिल्य   क) नामदार गोखले   ड) यापैकी नाही

१५. न्यायमुर्ती रानडे यांनी १८८७ साली ..... ची स्थापना केली.

अ) समता परीषद   ब) राष्ट्रिय सामाजिक परीषद   क) राष्ट्रिय कॉंग्रेस   ड) यापैकी नाही

१६. कौटिल्याच्या मते, मंत्रीपरीषदेत..... मज्यांचा समावेश असावा.

अ) १२   ब) १८   क) ७   ड) १०

१७. कौटिल्याने ..... हा महत्वपूर्ण ग्रंथ लिहिला.

अ) कुटनितेशास्त्र   ब) अर्थशास्त्र   क) सत्ताशास्त्र   ड) धर्मशास्त्र

१८. महात्मा जोतिराव फुले यांनी ..... हे पुस्तक लिहिले आहे.

अ) अर्थशास्त्र   ब) शेतकऱ्यांचा आसुड   क) मराठयांचा इतिहास   ड) यापैकी नाही

१९. 'एकेश्वरनिष्ठांची कैफियत' हा निबंध ..... यांनी लिहिला.

अ) महात्मा गांधी   ब) पंडीत नेहरू   क) न्यायमुर्ती रानडे   ड) लोकमान्य टिळक

२०. .... न्यायालयाचा समावेश कौटिल्याच्या न्यायव्यवस्थेत नाही.

अ) ग्रामन्यायालय   ब) कंटकशोधन   क) धर्मस्थाय   ड) यापैकी नाही

२१. बळीराज्याची संकल्पना ..... यांनी सांगितली.

अ) न्यायमुर्ती रानडे   ब) लोकमान्य टिळक   क) महात्मा फुले   ड) कौटिल्य

२२. .... यांनी १८४८ साली पुणे येथे मुर्लीची शाळा सुरू केली.

अ) महात्मा फुले   ब) लोकमान्य टिळक   क) न्यायमुर्ती रानडे   ड) दादाभाई नौरोजी

२३. .... सिंधूताद्वारे कौटिल्याने आंतरराज्य संबंध स्पष्ट केले आहेत.

अ) मंडल   ब) सप्तांग   क) षाडगुण्य   ड) न्याय

१) कौटिल्याने ----- हा ग्रंथ लिहिला.

अ) हिंदू पॉलिटी   ब) अर्थशास्त्र   क) राज्यशास्त्र   ड) यापैकी नाही

२) कौटिल्याने राज्याचे आवश्यक घटक ----- सिद्धांतात मांडले आहेत.

अ) सप्तांग   ब) मंडल   क) षाडगुण्य   ड) यापैकी नाही

३) कौटिल्याचा ----- कालखंड मानला जातो.

अ) आधुनिक   ब) मध्ययुगीन   क) प्राचीन   ड) यापैकी नाही

४) कौटिल्याने मंडल सिद्धांतात ----- राज्ये गृहीत धरली आहेत.

अ) १२   ब) १४   क) ६   ड) २०

५) कौटिल्याने ----- शासनपद्धतीचा पुरस्कार केला.

अ) लोकशाही   ब) हुकूमशाही   क) महाजनशाही   ड) राजेशाही

६) कौटिल्याने सहा प्रकारचे परराष्ट्रविषयक धोरण ----- मध्ये दिलेले आहेत.

अ) सप्तांग सिद्धांत   ब) षाडगुण्य सिद्धांत   क) मंडल सिद्धांत   ड) यापैकी नाही

७) मंडल सिद्धांतात कौटिल्याने मध्यवर्ती प्रमुख राज्याला ----- असे संबोधले आहे.

अ) विजिगीषु   ब) मित्रराज्य   क) अरिराज्य   ड) आक्रंदराज्य

८) कौटिल्याच्या न्यायव्यवस्थेत ----- अधिकाराचा उल्लेख आढळत नाही.

अ) पुननिर्णय   ब) कायद्यासमोर समानतेचा   क) न्यायनिवाडयानंतर अपील करण्याचा   ड) यापैकी नाही

९) महात्मा फुलेंनी ----- ग्रंथ लिहिला.

अ) गुलामगिरी   ब) कास्ट्स इन इंडिया   क) हिंद स्वराज्य   ड) वरील सर्व

१०) महात्मा जोतिबा फुलेंनी सार्वजनिक सत्यशोधक समाजाची ----- साली स्थापना केली.

अ) १८७३   ब) १८६३   क) १८७७   ड) यापैकी नाही

११) महात्मा जोतिबा फुलेंनी सत्यशोधक समाजाच्या प्रचारासाठी ----- हे पत्रक सुरू केले.

अ) दर्पण   ब) जनता   क) दीनबंधु   ड) यापैकी नाही

१२) ————— यांनी 'सार्वजनिक सत्यधर्म' या पुस्तकाला सत्यशोधक समाजाचे बायबल म्हटले आहे.

अ) वि. रा. शिंदे   ब) धोंडो केशव कर्वे   क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर   ड) यापैकी नाही

१३) 'अस्पृश्यांची कैफियत' हा ग्रंथ ————— यांनी लिहिला.

अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर   ब) महात्मा जोतिबा फुले   क) महात्मा गांधी   ड) यापैकी नाही

१४) मानवी हक्क (Right of Man) या थॉमस पेनच्या ग्रंथाचा प्रभाव ————— यांच्यावर पडला होता.

अ) महात्मा जोतिबा फुले   ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर   क) महात्मा गांधी   ड) यापैकी नाही

१५) महात्मा जोतिबा फुले यांनी ————— साली पुणे येथे बुधवार पेठेत भिडे यांच्या वाड्यात मुलींची शाळा सुरू केली.

अ) १८४८   ब) १८७३   क) १८७७   ड) यापैकी नाही

१६) 'राईज ऑफ दि मराठा पॉवर' हा ग्रंथ ————— यांनी लिहिला.

अ) ना. गोखले   ब) न्या. रानडे   क) महात्मा गांधी   ड) यापैकी नाही

१७) ————— यांनी हिंदी अर्थशास्त्राचा पाया घातला.

अ) न्या. रानडे   ब) दादाभाई नौरोजी   क) ना. गोपाळकृष्ण गोखले   ड) यापैकी नाही

१८) न्या. रानडे यांनी समाजसुधारणेच्या ————— पद्धती सांगितल्या.

अ) पारंपरिक पद्धती   ब) विवेक पद्धती   क) कायदा पद्धती   ड) वरील सर्व

१९) न्या. महादेव गोविंद रानडे हे ————— नेते होते.

अ) क्रांतीकारी   ब) नेमस्तवादी   क) जहालवादी   ड) यापैकी नाही

२०) काँग्रेसच्या स्थापनेसंबंधी सर अँलन ह्युमनी ————— यांचा सल्ला घेतला होता.

अ) ना. गोखले   ब) महात्मा गांधी   क) न्या. रानडे   ड) यापैकी नाही

२१) न्या. रानडे यांनी १८८७ साली ————— या सामाजिक संस्थेची स्थापना केली.

अ) राष्ट्रीय सभा   ब) राष्ट्रीय सामाजिक परिषद   क) समता परिषद   ड) सामाजिक न्याय परिषद

२२) न्या. रानडेंनी नाशिक येथे ————— ही संस्था स्थापन केली.

••••

- १) 'अर्थशास्त्र' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहला.
 अ) न्या.रानडे **ब) कौटील्य**
 क) गोखले **ड) आगरकर**
- २) ख्रिस्तपूर्व चौथ्या शतकात कौटील्य ..... राजाच्या दरबारात मुख्य अमात्य होता.
 अ) समुद्रगुप्त **ब) चंद्रगुप्त मौर्य**
 क) सम्राट अशोक **ड) हर्षवर्धन**
- ३) कौटील्याने ..... शासन पध्दतीचा पुरस्कार केला.
 अ) महाजनशाही **ब) लोकशाही**
क) राजेशाही **ड) अल्पजनशाही**
- ४) कौटील्याने मंडल सिध्दांतात ..... राज्यांचा समावेश केला होता.
 अ) १० **ब) १२**
 क) १४ **ड) १६**
- ५) 'वार्ता' म्हणजे ..... होय.
 अ) तर्कशास्त्र **ब) अर्थशास्त्र**
 क) समाजशास्त्र **ड) मानसशास्त्र**
- ६) 'दीनबंधू' हे पत्र ..... साली सुरू झाले.
अ) १८७७ **ब) १८७८**
 क) १८७९ **ड) १८८०**
- ७) महात्मा जोतीबा फुलेंनी ..... समाजाची स्थापना केली
 अ) ब्राह्मो **ब) प्रार्थना**
 क) आर्य **ड) सत्यशोधक**
- ८) ..... साली महात्मा जोतीबा फुलेंनी मुलींसाठी शाळा सुरू केली.
 अ) १८४६ **ब) १८४८**
 क) १८४७ **ड) १८४९**
- ९) ..... यांनी महात्मा फुलेंना 'हिंदुस्थानचे बुकर टी वॉशिंग्टन' म्हणून गौरविले.
अ) सयाजीराव गायकवाड **ब) राजर्षी शाहू महाराज**
 क) प्रतापसिंह महाराज **ड) यापैकी नाही.**
- १०) ..... हा ग्रंथ महात्मा जोतीबा फुलेंनी लिहला.
 अ) सत्यवचन **ब) सत्याचे प्रयोग**
क) गुलामगिरी **ड) दास कैपीटल**

२६) ..... यांनी सार्वजनिक सत्यधर्म या पुस्तकाला सत्यशोधक समाजाचे 'बायबल' असे म्हटले आहे.

अ) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे   ब) महर्षी केशव धोंडो कर्वे

क) केशवराव जेधे   ड) भास्करराव जाधव

२७) कौटील्याच्या षाड्गुण्य सिध्दांतात ..... प्रकारचे परराष्ट्र विषयक धोरण सांगितलेले आहे.

अ) ४   ब) ५

क) ६   ड) ७